

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS

Klachtnummer 2017/167

Inhoudelijke afwegingen hebben ten grondslag hebben gelegen aan besluit leerlinge niet te bevorderen. Afwegingen vallen binnen maatstaven van redelijkheid en behoorlijkheid. Betreft maatwerk. Commissie kan aangeklaagden volgen waar zij per individuele leerling bekijken of bevordering al dan niet eventueel toch mogelijk is. Gebleken is dat school (primair haar revisievergadering) nadat bijzondere omstandigheden van leerlinge bekend waren geworden, situatie van leerlinge heeft betrokken in heroverweging. Besloten klagers en leerlinge mogelijkheid van doubleren aan te bieden. Uiteen gezet is daarbij aan klagers waarom voorwaardelijke bevordering en geven van taak in systeem van school niet bestaan en aldus in deze hoe dan ook niet aan de orde kunnen zijn. Tevens toegelicht waarom andere leerlingen wel zijn bevorderd. Er is sprake van individuele afwegingen. Ook dit valt binnen beleidsvrijheid van school. Anderzijds commissie van oordeel dat mentor had kunnen en ook moeten doorvragen toen in loop van schooljaar resultaten van leerlinge sterk bleken achter te blijven. Zeker toen ook handelingsplan werd opgesteld, had het na- en doorvragen naar thuissituatie aan de orde moeten komen. Excuses zijn gemaakt over ongelukkige miscommunicatie inzake foutief verstuurd e-mail over alsnog naar Havo-4. Commissie doet aanbevelingen.

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 25 juli 2017 per e-mail een klacht ontvangen van mevrouw A. en de heer B. (hierna te noemen: klagers). Klagers zijn ouders van C. (16 jaar), leerlinge van D. te Amsterdam (hierna: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 2017/167, is gericht tegen de heer E., deelschoolleider en mevrouw F., mentor, hierna te noemen: aangeklaagden.

1. Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, mevrouw E.I.H. Gordijn-Oud, lid en de heer mr. J.H.A. Teulings, lid, ondersteund door mevrouw mr. D.H.C. Dane-Peeters als secretaris.

De commissie heeft op 25 juli 2017 van klagers per e-mail een vragenformulier met bijlagen ontvangen. Op 14 september 2017 heeft nog een gesprek plaatsgevonden tussen klagers en de school maar dat heeft niet het door klagers gewenste effect gehad. Op 17 september 2017 hebben klagers hun klachtpunten nader aangevuld en de commissie voorzien van een aantal opgevraagde stukken.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. De commissie heeft op 18 en 19 september 2017 per mail een verweerschrift met bijlagen ontvangen.

Klagers en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op 19 september 2017 te Utrecht tijdens een besloten hoorzitting.

Aanwezig waren klagers, vergezeld van de leerlinge, aangeklaagde deelschoolleider en mevrouw G, schoolleider onderwijs.

De commissie heeft op 21 september 2017 klagers en aangeklaagden de conclusie van het advies per e-mail gezonden.

2. Korte inhoud van de klacht

1. De leerlinge is ten onrechte niet bevorderd naar Havo-4.
2. De school heeft zich niet gehouden aan het wisselritme zoals omschreven in de wegwijzer Havo-3.

Ad 1. Op 18 juli 2017 vernam de leerlinge per e-mail dat zij niet bevorderd was naar Havo-4. Dit late tijdstip is niet conform hetgeen daartoe op de website staat vermeld. Hetzelfde geldt voor het kunnen volgen van de vakken die de leerlinge in het jaar daarop zou gaan volgen. Klagers hebben op 19 juli 2017 de mentor van de leerlinge gevraagd te willen kijken naar de omstandigheden waarin de leerlinge zich in schooljaar 2016/2017 heeft bevonden (ziekte klaagster en zwaar ongeval klager). Op 20 juli 2017 vernamen klagers dat de leerlinge ondanks de omstandigheden niet zou worden bevorderd. De leerlinge mocht kiezen uit doublure van Havo-3 of afstromen naar Vmbo-T 4. Klagers wilden vervolgens een gesprek. Tot klagers verbazing ontvingen zij op 20 juli 2017 een mail over het volgend schooljaar in Havo-4. Uit navraag bleek dat de leerlinge naar Havo-4 zou gaan. Na een weekend van blijdschap ontvangen klagers op 24 juli 2017 een mail dat de leerlinge niet is bevorderd. Klaagster heeft vervolgens direct gebeld met de deelschoolleider. Hij gaf aan niets te weten van de positieve berichten inzake Havo-4. De deelschoolleider had ook geen antwoord op de vraag naar hoe het kan dat andere leerlingen wel met meerdere onvoldoendes zijn overgegaan. De leerlinge wil graag voorwaardelijk overgaan naar Havo-4.

De leerlinge heeft 3 onvoldoendes waaronder 1 kernvak.

De leerlinge is inmiddels het schooljaar 2017/2018 begonnen in Havo-3.

Klagers wilden niet al teveel klagen maar de leerlinge gaf vorig jaar al vaak aan dat de stof die zij op school kregen niet afgestemd was op de toetsen die zij kregen omdat de leraren de boeken zelf in elkaar zetten middels linkjes van het internet. Echte boeken hadden zij niet maar alles werd op de iPad gedaan. De reden waarom klagers dit zelf nooit hadden aangekaart met school is omdat klaagster heel ziek is geweest. Klagers zijn bang dat de leerstof die de leerlinge nu voor bepaalde vakken krijgt omdat ze op het moment in Havo-3 zit weer niet zal aansluiten op de toetsen omdat er op de digitale boeken waarin zij werken staat dat het leerstof Vmbo-kgt is maar toetsen krijgen voor Havo. Dit was volgens de leerlinge ook zo in het leerjaar 2016/2017. Klagers vragen zich af of de school ook bij deze deels schuldig is.

In de wegwijzer HAVO 3 2017/2018 staat in de overgangsregel "Je bent aan het eind van leerjaar 2 gedetermineerd met Havo of Vwo. Aan de hand van de resultaten van periode 1 t/m 4 (op basis van vijferrapport 2) wordt bepaald op welk niveau jij over gaat naar leerjaar 4. Dit kan zijn: Vmbo-TI, Havo of Vwo. Alle vakken tellen hierbij mee, en dus niet alleen de vakken van het profiel dat je in leerjaar 4 gaat volgen." Dit was in ieder geval niet zo in het leerjaar 2016/2017 omdat de eerder genoemde personen (klasgenote en vriendin van de leerlinge) met meerdere onvoldoendes en

slechtere cijfers wel over zijn gegaan naar Havo-4 en tijdens het gesprek op 14 september 2017 met de schoolleider er zelfs gezegd is dat ze af en toe een oog dichtknijpen als een kind onvoldoendes heeft gehaald voor het vak dat ze in leerjaar 4 niet zullen krijgen. Klagers hebben toen gevraagd waarom ze geen oog hebben dicht geknepen voor de 2 vakken waarvoor onvoldoendes stonden. Vakken die de leerlinge niet zou krijgen in Havo-4. Men ontweek de vraag en gaf aan dat als de leerlinge voor alle vakken een 5.5 had gehaald ze wel over was gegaan. Men knijpt dus een oogje dicht wanneer men dat wil.

Ad 2. De leerlingen in Havo-3 hebben wel degelijk het hele leerjaar alle vakken gekregen waardoor er een enorme toetsdruk is ontstaan.

3. Verweer

Door aangeklaagden wordt het volgende aangevoerd.

Ad 1. Inzake de regels voor bevordering verwijzen aangeklaagden naar het examenreglement en de schoolgids. De leerlinge had aan het einde van het derde leerjaar Havo onvoldoendes voor wiskunde, aardrijkskunde en ITSD (twee maal een 5 en een maal een 4). De leerlinge voldeed daarmee niet aan de eisen voor bevordering naar Havo-4. Leerlingen die niet voldoen aan de norm worden besproken in de docentenvergadering aan het einde van het schooljaar. Soms wordt na overleg besloten een leerling toch te bevorderen. Bijvoorbeeld wanneer er voldoende compensatiepunten zijn en wanneer een leerling heel sterk is in vakken die passen bij het gekozen profiel. In het geval van de leerlinge was dat niet zo. De leerlinge heeft slechts twee compensatiepunten die stonden tegenover vier tekorten. Ook heeft zij lage cijfers voor Nas, Bio, Eco en Frans, zodat de docentenvergadering ook om die reden geen aanknopingspunten had af te wijken van de bevorderingsregels. Met alle beschikbare gegevens is de leerlinge tijdens de overgangsvergadering in stemming gebracht en is niemand voor bevorderen naar Havo-4. Op 18 juli 2017 zijn klagers hiervan in kennis gesteld. Klagers hebben vervolgens om revisie gevraagd en daarbij gewezen op de persoonlijke omstandigheden van de leerlinge. Daar het nieuwe informatie betrof, is de leerlinge op 19 juli 2017 opnieuw besproken en opnieuw in stemming gebracht. Twee docenten zijn voor bevordering naar Havo-4, 7 docenten zijn tegen. Een bevordering kan ook na revisie niet aan de orde zijn. De leerlinge staat er al langere tijd niet goed voor. In april 2017 werd een handelingsplan opgesteld. De leerlinge had op dat moment 4 onvoldoendes en had extra ondersteuning nodig. Op 29 juni 2017 is er een evaluatie geweest van dit plan. Toen was reeds duidelijk dat het lastig zou worden voor de leerlinge nog over te gaan naar Havo-4.

Vanwege de bijzondere omstandigheden mag de leerlinge in plaats van afstromen, doubleren in Havo-3. Daarmee is voldoende rekening gehouden met de situatie van de leerlinge en de daaruit voortkomende schoolproblemen.

Per leerling wordt de situatie zorgvuldig bekeken. Dit op basis van de voortgangsgegevens van een individuele leerling en met de kennis van docenten over hoe een leerling leert. Hieruit volgt een advies aan de deelschoolleider. Het is dan ook onmogelijk de situatie van de leerlinge te vergelijken met andere leerlingen. Wanneer dat toch gebeurt dan voldoet één van de leerlingen wel aan de norm. De andere leerling heeft meer compensatiepunten, heeft prima cijfers gehaald voor het te volgen profiel en heeft daarmee een prima basis om het vierde leerjaar succesvol af te ronden.

Ad 2. Binnen het bestek van deze klacht voert het te ver om in te gaan op dit klachtonderdeel. In ieder geval is niet juist dat van leerlingen van deze deelschool meer wordt verwacht dan van de leerlingen van de andere deelschool. De redenen van doubleren zijn uiteenlopend en sterk leerlinggebonden. Een verband met de deelschool en het gevolgde onderwijsprogramma ontbreekt.

Ten aanzien van de bereikbaarheid van de school merken aangeklaagden nog het volgende op. Tijdens het gesprek dat klagers met de school hadden op 14 september 2017 is het ontbreken van contact vanuit de school nadat de negatieve beslissing bekend was geworden aan de orde geweest. Vanuit de school is niet meer gereageerd op e-mails en telefoontjes van de zijde van klagers. Zoals ook tijdens het gesprek op 14 september 2017 is gedaan, geven de aangeklaagden aan dat dit anders had gemoeten. Hiervoor zijn ook excuses aangeboden. Het was beter geweest wanneer aan het einde van de vakantie nog een gesprek had plaatsgevonden.

4. Ontvankelijkheid

De commissie verklaart klagers ontvankelijk in hun klacht aangezien zij kunnen worden aangemerkt als klagers in de zin van de klachtenregeling die voor de school geldt. De school is voor de behandeling van klachten aangesloten bij de commissie.

5. Oordeel

Op grond van het dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting en daarbij is verklaard, komt de commissie tot het volgende oordeel.

De commissie stelt voorop dat het besluit van de school de leerlinge niet te bevorderen naar Havo-4, alsmede de overwegingen daartoe, vallen binnen de beleidsruimte die de school heeft bij de inrichting van het onderwijs. Uitgaande van de deskundigheid van de school dient de commissie zich bij haar beoordeling terughoudend op te stellen. Alleen wanneer procedure- of andere regels niet zijn gevolgd of het betrokken besluit gelet op alle daarbij betrokken omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en behoorlijk handelen niet genomen had mogen worden, is er ruimte voor de commissie eventueel tot een gegrondverklaring van de klacht te komen.

Met betrekking tot de vraag of de leerlinge ten onrechte niet is bevorderd, stelt de commissie vast dat inhoudelijke afwegingen ten grondslag hebben gelegen aan het besluit en dat het afwegingen zijn die vallen binnen de maatstaven van redelijkheid en behoorlijkheid. Het betreft maatwerk en de commissie kan de aangeklaagden volgen waar zij per individuele leerling bekijken of bevordering al dan niet eventueel toch mogelijk is.

Uit de overgelegde stukken en (nogmaals) tijdens de hoorzitting is gebleken dat de school (primair haar revisievergadering) nadat de bijzondere omstandigheden van de leerlinge bekend waren geworden, de situatie van de leerlinge heeft betrokken in een heroverweging. Vanuit de school is toen besloten klagers en de leerlinge de mogelijkheid van doubleren aan te bieden. Uiteen gezet is daarbij aan klagers waarom een voorwaardelijke bevordering en het geven van een taak in het systeem van de school niet bestaan en aldus in deze hoe dan ook niet aan de orde kunnen zijn. Tevens is tijdens de hoorzitting toegelicht waarom andere leerlingen wel zijn bevorderd. Er is sprake van individuele afwegingen. Ook dit valt binnen de beleidsvrijheid van de school.

De commissie acht de klacht in zoverre **ongegrond**.

Anderzijds is de commissie van oordeel dat de mentor had kunnen en ook moeten doorvragen toen in de loop van het schooljaar de resultaten van de leerlinge sterk bleken achter te blijven. Zeker toen ook een handelingsplan werd opgesteld, had het na- en doorvragen naar de thuissituatie aan de orde moeten komen.

Verder is tijdens de hoorzitting toegelicht hoe de communicatie inzake de foutief verstuurd e-mail over Havo-4 is verlopen. Het eerst verzonden bericht betrof een bericht gebaseerd op een prognose-overzicht. Het versturen daarvan geschiedde rechtstreeks vanuit de schooladministratie, zij het dat voor klagers niet kenbaar was dat het bericht los stond van de formele besluitvorming over de overgang. De commissie stelt vast dat zowel tijdens het gesprek van 14 september 2017, als in het verweerschrift als ook tijdens de hoorzitting door aangeklaagden excuses zijn gemaakt over deze ongelukkige miscommunicatie.

Niettemin, op deze beide laatste punten inzake de communicatie acht de commissie de klacht **gegrond**.

De commissie zal hieronder op deze punten aanbevelingen doen.

Zoals op 21 september 2017 spoedshalve aan partijen reeds bekend is gemaakt, luidt de conclusie als volgt: hoewel de commissie van mening is dat de school tekort is geschoten in de aanloop naar het geven van begeleiding en ondersteuning aan de leerlinge nadat aan het begin van het kalenderjaar 2017 bleek dat de resultaten van de leerlinge verminderden, kan deze conclusie niet leiden tot gegrondverklaring van de klacht met betrekking tot de plaatsing in klas Havo-4. De toets resultaten van de leerlinge geven aan dat de basisvaardigheden waarover de leerlinge beschikt, onvoldoende zijn voor een gedegen start in klas Havo-4. Daarbij speelt mede dat voor verscheidene resultaten bereikt in klas Havo-4 geldt dat deze een rol spelen bij de beoordeling van het eindexamen aan het einde van klas Havo-5. Hoewel het in deze klachtprocedure een leerlinge betreft die ambitieus is en bereid hard te werken, kan niet geoordeeld worden dat de aangepaste beslissing die aangeklaagde deelschoolleider na beoordeling van alle omstandigheden, na een tweede advies van de lerarenvergadering, en ook overigens met in acht neming en na afweging van alle betrokken belangen heeft genomen, door hem niet zo genomen heeft mogen of kunnen worden.

6. Aanbeveling

De commissie beveelt het bevoegd gezag aan te bevorderen

1. dat in voorkomende gevallen en zeker bij het opstellen van een handelingsplan standaard geïnformeerd wordt naar buiten de school liggende feiten en omstandigheden, zoals bijvoorbeeld de thuissituatie, die een rol (kunnen) spelen bij de beoordeling van de leerling en de ten uitvoerlegging van het handelingsplan;
2. dat beslissingen inzake bevordering zo veel mogelijk telefonisch gedaan worden, vervolgens steeds schriftelijk (e-mail) bevestigd en op een wijze dat deze niet kunnen worden doorkruist; voorts om nadien de communicatie open te houden, ook indien de gebeurtenissen rond een vakantie plaatsvinden.